

krofilm eller xerox-kopier af arkivalier af lokal interesse – evt. også ældre dagblade, hvor sådanne ikke er for hånden i original.

Næppe mange uden for de interesserede kredse vil give sig af med at læse Strange Nielsens bog. Men da lokalarkiverne er kommet for at blive, er det vel rimeligt at præsentere dem og det, de beskæftiger sig med, for andre end arkivfolkene selv. Derfor ovenstående.

Finn H. Lauridsen

E. Ladewig Petersen: Historiske tekster til brug ved undervisningen i historieforskningens metodelære. (Munksgaard, 1972). 221 s.

Det er ved universiteternes 1. delundervisning i historisk metodelære et stående problem at finde frem til kildemateriale, som er pædagogisk egnet, dels i kraft af en gennemskuelig problematik, dels i kraft af et ikke for overvældende omfang. Professor E. Ladewig Petersen imødekommer derfor uden tvivl et behov hos kolleger (sikkert også uden for universiteterne) ved at informere om, hvilke tekster han har anvendt ved undervisning og eksamen i historisk metode.

Den foreliggende samling er ikke ifølge sit forord tænkt som alternativ til de allerede eksisterende værker af denne art, men snarere som supplement; hensigten har først og fremmest været at tilvejebringe materiale i lettilgængelig form fra tidsperioder, som hidtil kun i relativt ringe omfang har været tilgodeset. Sidstnævnte bemærkning refererer til, at næsten alle tekster i samlingen hidrører fra 1500 og 1600-tallet. At der har været en tendens til i metodeundervisningen at give en stedmoderlig behandling til disse århundreder, hvis sprog kan

være svært tilgængeligt for de yngste studerende, kan der tænkeligt være noget om. Alligevel forekommer det nødvendigt rent ud at stille spørgsmålet, om en bog som den foreliggende ikke til gengæld er udtryk for en betydelig overdosering. Det kan vel næppe være rimeligt modsætningsvis kun at dyrke metodeundervisning på disse århundreders historie? Og dette synes at måtte blive konsekvensen ved indførelsen af en bog som den foreliggende, da de studerende må have billigt krav på maksimal udnyttelse af en bog, der koster 55 kr.

Netop spørgsmålet om bogens pris vil nok blive afgørende for dens anvendelighed. Det giver anledning til at fastslå, at forlagene bliver nødt til at producere noget billigere, såfremt de i en tidsalder, hvor skrive- og kopimaskiner er opfundet, vil være med til at levere undervisningsmateriel, især når dette er sammensat af tekster, der ikke er behæftet med opavsret.

Helge Paludan

Carsten Bregenhøj: Etnologisk Interviewteknik (Dansk Historisk Fællesforening, 1971). 88 s.

I sin alsidige håndbogsserie er D.H.F. kommet til etnologien. Bogen tager sigte på det rent praktiske, dvs. en teknisk vejledning og ikke nogen metodelære. Forfatteren finder – sikkert med rette – at vi på dansk har manglet en vejledning for interesserede, der vil gå i gang med folkløstiske og etnologiske undersøgelser baseret på samtaler med meddelere.

Den, der vil kaste sig ud i sådanne projekter, må gøre sig klart, at interviewet »ikke er et universalredskab for hvem som helst, men er en indviklet, dynamisk psykologisk proces ... Som enhver anden profession

eller kunstart har interviewing sine grundregler eller sit håndværk.« Bogen gør begynderen opmærksom på faldgruber, man skal tage sig i agt for under udøvelsen af dette håndværk, så som sproglige vanskeligheder, ledende spørgsmål, dobbelte spørgsmål osv. I sådanne afsnit yder bogen læseren en assistance, som han kan få svært ved at finde andetsteds. Men det skal ikke skjules, at bogen i andre afsnit forekommer betænkelig nær ved at antage karakter af en betjeningsvejledning til båndoptagere.

Helge Paludan

Iørn Piø: Folkeminder og traditionsforskning. 2. forøgede udgave. (D. H. F.s Håndbøger, 1971). 100 sider.

Førsteudgaven af denne bog i Dansk Historisk Fællesforenings håndbogsserie udkom i 1966. I denne nye udgave er der sket en udvidelse på en snes sider, hvilket især skyldes, at førstekapitlet om folkeminder og tradition er fuldstændig omarbejdet. I de andre kapitler er der sket mindre ajourføringer, ligesom der er tilføjet et register.

Ib Gejl

Årbog for arbejderbevægelsens historie I. Udgivet af Selskabet til forskning i arbejderbevægelsens historie. (Fremad, 1971). 159 sider.

Et væsentligt aspekt i den nyeste tids historie har været arbejderklassens kamp for at få øget indflydelse på samfundsudviklingen, økonomisk såvel som politisk. I de senere år har der i mange lande været en stigende forskningsvirksomhed inden for dette område, og det er denne voksende interesse, der har skabt baggrund for,

at det nystiftede (1970) »Selskabet til forskning i arbejderbevægelsens historie« har haft økonomisk vove-mod nok til at starte et nyt historisk tidsskrift her i landet.

Man kan kun ønske lykke til.

I årbogens første bind står den tidlige danske arbejderbevægelse i centrum. Willy Markvad behandler i »Arbejderforeninger i Danmark 1848-71« de første tilløb til en organisering af de københavnske arbejdere, mens Karin Sandvad i den anden hovedafhandling »Den kvindelige fagbevægelse i København 1870-1900« analyserer forholdene omkring oprettelsen af de første kvindelige fagforeninger. Bogen indeholder desuden en dokumentsektion, hvori der er offentliggjort nogle hidtil utrykte kilder, bl. a. vedr. stiftelsen af »Den Internationale Arbejderforening for Danmark« 15. okt. 1871. En række anmeldelser af litteratur om såvel dansk som international arbejderbevægelse udgør bogens sidste fjerdedel.

Mens emneområdet således danner et væsentligt supplement til dansk historisk tidsskriftlitteratur, kan det samme ikke siges om lay-out og udstyr. Desværre. For her er en fornyelse også tiltrængt.

Erik Korr Johansen

Vækkelsernes frembrud i Danmark i første halvdel af det 19. århundrede. IV. De ældre jyske vækkelser. Brødremenigheden af Anders Pontoppidan Thyssen. De stærke jyder af Herluf Hegnsvad. (Gad, 1967). 285 s.

Det store værk om den folkelige vækkelsesbevægelses gennembrud i første halvdel af forrige århundrede nærmer sig sin afslutning. Det første bind udsendtes i 1960, og nu mangler kun det afsluttende bd. VII, som skal be-